

FINANSMINISTERIET

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

Finansministeren

29. juni 2012

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 179 (Alm. del – §) af 19. april 2012 stillet efter ønske fra Frank Aaen (EL)

Spørgsmål

Ministeren bedes oplyse, hvordan arbejdsstyrken forventes at udvikle sig år for år frem til 2030 som følge af den demografiske udvikling. Ministeren bedes samtidig opføre, hvad forventningen til udviklingen i arbejdsstyrken er, hvis det lykkes at reducere udstødelsen fra arbejdsmarkedet grundet stress, nedslidning etc. med 10.000 personer om året.

Svar

Den forventede demografiske udvikling skønnes isoleret set at indebære et fald i den strukturelle arbejdsstyrke på godt 85.000 personer i perioden 2011-30, hvor den strukturelle arbejdsstyrke angiver det konjunkturrensede niveau for arbejdsstyrken. Faldet skyldes primært, at der forsvinder flere ældre ud af arbejdsstyrken, end der træder ind fra de yngre aldersgrupper, jf. tabel 1. Medregnes ændringer i den gennemsnitlige præsterede arbejdstid, skønnes arbejdsstyrken at falde med godt 105.000 såkaldte fuldtidspersoner. I samme periode ventes den samlede befolkning at stige med 350.000 personer.

Den demografiske udvikling indregner ikke de allerede vedtagne reformer, som fremadrettet samlet vil have en positiv virkning på arbejdsudbuddet. Medtages virkningen af reformerne, herunder navnlig tilbagetrækningsaftalen fra maj 2011 og velfærdsaftalen fra 2006, skønnes den strukturelle arbejdsstyrke at stige med 103.000 personer eller 97.000 fuldtidspersoner i perioden 2011-30. Reformerne medvirker således til, at arbejdsstyrkens øges både i form af flere personer og i form af øget gennemsnitlig arbejdstid.

Tabel 1

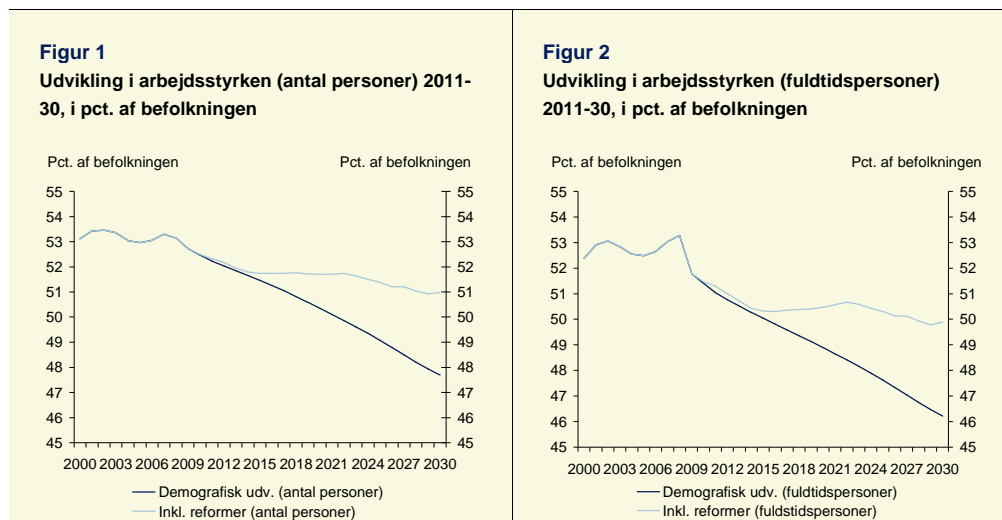
Udvikling i strukturel arbejdsstyrke frem mod 2030 som lagt til grund i *Danmark i arbejde, Udfordringer for dansk økonomi frem mod 2020*

	Demografisk udvikling	Inkl. vedtagne reformer	Do. i pct. af befolkning	Demografisk udvikling	Inkl. vedtagne reformer	Do. i pct. af befolkning
	Antal personer			Effektivt arbejdsudbud målt i fuldtidspersoner		
2011	2909	2914	52,3	2843	2857	51,3
2012	2908	2915	52,2	2837	2850	51,0
2013	2907	2912	51,9	2832	2843	50,7
2014	2905	2913	51,8	2827	2836	50,4
2015	2903	2919	51,7	2823	2839	50,3
2016	2901	2928	51,7	2819	2848	50,3
2017	2898	2938	51,7	2815	2859	50,3
2018	2894	2948	51,8	2811	2869	50,4
2019	2890	2955	51,7	2807	2880	50,4
2020	2886	2964	51,7	2803	2894	50,5
2021	2882	2974	51,7	2799	2908	50,6
2022	2878	2986	51,7	2794	2925	50,7
2023	2873	2991	51,6	2789	2929	50,6
2024	2868	2993	51,5	2783	2930	50,4
2025	2861	2996	51,4	2777	2933	50,3
2026	2854	2996	51,2	2769	2932	50,1
2027	2846	3005	51,2	2760	2941	50,1
2028	2837	3004	51,0	2752	2938	49,9
2029	2830	3006	50,9	2743	2938	49,8
2030	2823	3017	51,0	2736	2954	49,9

Anm.: Arbejdsstyrkeudviklingen er baseret på talgrundlaget fra *Danmark i arbejde, Udfordringer for dansk økonomi mod 2020* offentliggjort i maj 2012, det vil blandt andet sige DREAMs og Danmarks Statistiks befolkningsprognose 2011 og Økonomisk Redegørelse, december 2011. Siden er der offentliggjort ny befolkningsprognose 2012 samt Økonomisk Redegørelse, maj 2012.

Kilde: Egne beregninger.

I forhold til at sikre holdbar finanspolitik er forholdet mellem, hvor mange der er i beskæftigelse, og hvor mange, der står uden for arbejdsmarkedet, central. Som andel af den samlede befolkning er der selv med de vedtagne reformer stadig udsigt til et fald i arbejdsstyrken. Andelen i arbejdsstyrken ventes at falde fra 52,3 pct. i 2011 til 51,0 pct. i 2030, jf. figur 1 og 2.

Anm.: Se anmærkning til tabel 1.

Kilde: Egne beregninger.

I 2010 blev ca. 17.100 personer tilkendt førtidspension. Heraf var ca. 15 pct. af tilkendelserne (2.600 personer) grundet hoveddiagnosen nervøse og stressrelaterede tilstande. Af de resterende 14.500 personer optræder nervøse og stressrelaterede tilstande som bidiagnose for ca. 8 pct. (1.100 personer). Der foreligger ikke en opgørelse af, hvor stor en andel heraf der afspejler jobrelateret stress. Herudover er det ikke muligt at opgøre andelen af tilkendelser, der skyldes nedslidning.

Det vurderes på den baggrund ikke umiddelbart realistisk at kunne reducere udstødelsen fra arbejdsmarkedet grundet stress, nedslidning etc. med 10.000 personer om året. En sådan reduktion vil således indebære mere end en halvering af tilgangen til førtidspension.

Regeringen er meget optaget af at forebygge tilgangen til førtidspension, herunder den tilgang, der sker efter langvarig sygemelding. Regeringen lægger med udspillet til en reform af førtidspension og fleksjob op til at forebygge tilgangen til førtidspension.

Regeringens udgangspunkt er, at personer under 40 år ikke skal have førtidspension, medmindre at det er helt åbenbart, at en person aldrig kan blive i stand til at arbejde. I stedet skal de have en tidligere og tværfagligt sammenhængende indsats gennem et ressourceforløb, så de kan hjælpes videre i livet og på sigt komme i arbejde eller i gang med en uddannelse. Indsatsen i ressourceforløbet skal tilrettelægges med udgangspunkt i den enkeltes behov og ressourcer. Et ressourceforløb kan vare i op til fem år af gangen med mulighed for flere forløb, hvis en mere langvarig hjælp vurderes nødvendig.

Regeringen ønsker, at alle – uanset alder – skal have en systematisk og koordineret indsats i stedet for førtidspension, hvis der er mulighed for, at de kan få det bedre. Derfor skal personer over 40 år også som udgangspunkt have ét ressourceforløb, inden de kan få tilkendt førtidspension.

Regeringens reformudspil forventes på sigt at indebære, at det samlede antal personer, som er på førtidspension, isoleret set reduceres med omkring 60.000 i forhold til i dag. Reformen forventes at indebære en samlet stigning i arbejdsudbuddet med ca. 5.000 personer i 2020 og ca. 12.500 personer på lang sigt.

Med venlig hilsen

Bjarne Corydon